

גיבוש המלצת המזכירות למועצת התנועה - תוספת לפנסיית הרשם 2022

רקע :

בעקבות מגיפת הקורונה והעיוות שנגרם לשיטת מדידת גובה השכר הממוצע במשק הישראלי, חוקקה הכנסת חוק להקפאת השכר הממוצע במשק לשנת 2021. חלפה שנה והכנסת קבעה לאחרונה בחוק את המשך הקפאת השכר הממוצע במשק גם במהלך שנת 2022.

כידוע, מהווה השכר הממוצע במשק את בסיס החישוב לקביעת גובה סכום הגמלה הפנסיונית בקיבוצים המתחדשים (להלן: **פנסיית המינימום**), ולפיכך, גובה פנסיית המינימום יישאר בעינו גם במהלך השנה הקרובה כפי שהיה בשנתיים הקודמות, דהיינו ברמה של 4,172 ₪.

לטעמנו, בעוד הקפאת השכר לשנת 2021 נתמכה בנימוקים כלכליים מבוססים, שכן המשק הישראלי לא צמח בשנת 2020, הרי שלהערכתנו ההקפאה בשנת 2022 אינה מבוססת על נתונים כלכליים דומים תקפים. יתר על כן, בשנת 2021 חלה גם עליה במדד יוקר המחיה, ובפועל נוצרה שחיקה בכוח הקניה של משקי הבית בישראל.

במצב עניינים זה מוצע לגבש המלצה לפיה קיבוצים בהם נהוגה פנסיית המינימום ("פנסיית הרשם"), יוסיפו במהלך שנת 2022 סכום מסוים לגובה הגמלה החודשית על מנת "לתקן" ולצמצם את השחיקה במקורות תקציב חבריהם שבגיל פרישה.

נקודות בדיון :

- כמחצית מקיבוצי התנועה משלימים כיום לתקציב חבריהם שבגיל פרישה עד לגובה פנסיית המינימום (4,172 ₪). שאר הקיבוצים קבעו לעצמם (לחבריהם) פנסיית מטרה גבוהה יותר.
- פנסיית המינימום הינה רק חלק (אמנם מרכזי) מסל שירותי הרווחה והביטחון הסוציאלי שנוהג הקיבוץ על פי החלטותיו והתחייבויותיו כלפי חבריו בכלל, וחבריו שבגיל פרישה בפרט, בעין או בכסף כמו: בריאות, סיעוד, סבסוד שירותי ערך ועוד. המקור לכל אלה הוא אחד: הקופה הציבורית המשותפת.
- בהשוואה לשנה הקודמת צפוי מדד המחירים לצרכן (להלן: **המדד**) לרשום עלייה שנתית שעלולה להגיע אף ל- 3.0% (2.4% עד כה). המשמעות בפועל היא עליית מחירים ושחיקה ראלית במקורות תקציב הקיום של החברים שבגיל פרישה.
- לפי שנתון התנועה מס' 18 שיצא לפני מספר שבועות, תמונת המצב הכלכלי של קיבוצי התנועה משקפת שיפור עקבי ויציב על ציר הזמן, גם אם לאחרונה נרשמה בלימה מסוימת, וכדברי המזכ"ל: "...מערכות היצור וההכנסה יציבות ואילו רמת החיים ואיתה רמת הצריכה מטפסות ועולות". מובן כי זוהי תמונה ממוצעת וכזאת אינה משקפת את מצבם של כל הקיבוצים; כלכלת חלק מהקיבוצים, ובפרט קיבוצים לא מעטים שמשקם הכלכלי מבוסס חקלאות, מדשדשת בשנים האחרונות, ומשקים לא מעטים, בעיקר כאלו העוסקים בתיירות, גם נפגעו מהשפעות מגיפת הקורונה.
- בנוסף לכך, קיימים גם מעט קיבוצים המאותגרים כלכלית ומהודקי תקציב תקופה ממושכת יותר, שכל עליה בגובה פנסיית המינימום מהווה עבורם קושי משמעותי. חלקם נעזרים בקרן ס.ל.ע.
- כאמור מנגנון ההצמדה של גובה פנסיית המינימום מעוגן בתקנות הערבות ההדדית בקיבוץ מתחדש הנו 40% מהשכר הממוצע במשק. שינוי או ערעור המנגנון הקיים הזה עלול כנראה להביא ליצירת סדקים בהסכמות/הבנות הקיימות ולעורר מחדש תהליכים ומאבקים כבושים, כך שלא נראה לנו כי נכון ומתאים לשנותו.

- בנסיבות אלו, נראה לנו נכון לגבש המלצה תנועתית אשר תאושר במועצת התנועה, ותהיה בגדר פניה לקיבוצים המסוגלים ויכולים לעשות זאת מבחינה כלכלית, להעלות את גובה הקצבה באופן וולונטרי כמענה לשחיקת מקורות תקציב חבריהם שבגיל פרישה.

הצעה לגיבוש עמדת המזכירות למועצה :

המזכירות תמליץ לקיבוצים לקבל החלטה במועצת התנועה, שעניינה המלצה לקיבוצים היכולים לעשות זאת מבחינה כלכלית להוסיף בשנת 2022 לקצבה אותה משלם הקיבוץ לחבריו (מקום בו משולמת קצבה בגובה פנסיית המינימום), תוספת בסך 100 שקלים כביטוי לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן בשנת 2021.

אילת גלס -אגף חברה וקהילה

דגן לוי -אגף כלכלה

מיכי דרורי -מח' משפטית

מרב ניב -מח' משפטית

ארנון בוכבינדר -מטה פנסיה ובטחון סוציאלי